

نظرات مشورتی قانون حمایت خانواده جدید از تاریخ ۱۳۹۲.۰۱.۱۸ تا ۱۳۹۲.۰۳.۱۳

نظریه شماره ۱

۹۲/۲/۲۱

۷/۳۱۱

۹۲-۹/۱-۱۲۰

سوال- با نظر به قانون حمایت خانواده مصوب اسفندماه ۱۳۹۱:

آیا به موجب تبصره ماده ۲۱ این قانون کلیه دعاوی موضوع این قانون به جز طلاق قابل طرح و رسیدگی در شورای حل اختلاف است؟

آیا این تبصره با مواد ۱ و ۲ این قانون که دادگاه خانواده را با شرایطی تعیین کرده است تعارض ندارد؟ منظور از کارشناس در این تبصره چه کسی است؟

پاسخ- مفاد مورد استعلام با مقررات مورد اشاره از طرف آن مرجع قابل انطباق نمی باشد زیرا تبصره یک ماده ۲۱ قانون حمایت خانواده مصوب ۹۱/۱۲/۱ ناظر به ضرورت ثبت وقایع موضوع آن ماده و ماده ۲۰ قانون مذکور و مقررات حاکم بر آن بوده که براساس آئین نامه ای صورت خواهد گرفت که ظرف یک سال با پیشنهاد وزیر محترم دادگستری و تصویب ریاست محترم قوه قضائیه باید تهیه و تصویب شود و تا تصویب آئین نامه مذکور نظام نامه های موضوع ماده ۱ اصلاحی قانون راجع به ازدواج مصوب ۱۳۱۶ کما کان معتبر می باشد و اساساً استعلام بعمل آمده با توجه به مقرراتی که به آن استناد گردیده ربطی به صلاحیت شورای حل اختلاف موضوع ماده ۱۲ قانون شوراهای حل اختلاف ندارد. و بندهای

۳۰۲ در موارد استعمال نیز منطبق با مقررات مورد اشاره در استعمال نمی باشد. بنا به مراتب خواهشمند است با امعان نظر مجدد در قانون حمایت خانواده مصوب ۹۱/۱۲/۱ که در روزنامه رسمی شماره ۵۶ سال ۹۲ منتشر گردیده موارد ابهام را مشخصاً استعمال تا نظریه مشورتی این اداره کل بطور مبسوط اعلام گردد.

نظریه شماره ۲

۹۲/۲/۱۶

۷/۲۷۸

شماره پرونده ۱۷۹۲-۹/۲-۹۱

سوال- اولاً: آیا صادرکننده گواهی عدم سازش که صادرکننده حکم تقسیط مهریه مندرج در گواهی طلاق می باشد با توجه به اینکه زوجه در آن پرونده خوانده بوده میتواند با تقاضای زوجه اجرائیه صادرنماید و اقدامات اجرایی مربوط به تقسیط را ادامه دهد؟
ثانیاً: در صورت منتفی بودن پاسخ آیا دادگاه اولیه صادرکننده رای محکومیت به پرداخت مهریه می تواند بر اساس حکم تقسیط دادگاه دیگر عمل و اقدام نماید؟
پاسخ- با توجه به تبصره ذیل ماده ۴۷ قانون حمایت خانواده مصوب ۹۱/۱۲/۱ که از تاریخ ۹۲/۲/۷ لازم الاجرا گردیده است همان دادگاهی که رأی به تقسیط داده است می تواند دستور وصول اقساط آن را صادر نماید.

نظریه شماره ۳

۹۲/۱/۱۸

۷/۳۱

۹۱-۱۲۷/۱-۱۷۰۲

سوال- در صورتیکه زوجه به استفاده از وحدت رویه ۷۰۵-۱۳۸۶/۸/۱ اقدام به طرح دادخواست مطالبه

مهریه در محل اقامت خود نماید آیا به استناد ماده ۷ قانون حمایت خانواده میتواند دادخواستهایی نظیر مطالبه نفقه و یا طلاق را نیز در همان محل طرح نماید؟.

پاسخ- رأی وحدت رویه شماره ۷۰۵ مورخ ۱۳۸۶/۸/۱، ناظر به صلاحیت دادگاه محل اقامت زوج نیست و راجع به صلاحیت دادگاه محل وقوع عقد نکاح است، در فرضی که زوج به استناد ماده ۱۳ قانون آیین دادرسی در امور مدنی و رأی وحدت رویه یادشده و به اعتبار محل وقوع عقد، اقدام به طرح دادخواست مطالبه مهریه در دادگاه محل وقوع عقد کرده باشد، دعوی بعدی زوج بر مطالبه نفقه یا طلاق، عنوان دعوی طاری را داشته و باتوجه به ماده ۱۷ قانون مرقوم، رسیدگی به آن در صلاحیت همان دادگاه است ضمناً ماده ۷ قانون حمایت خانواده سابق مصوب ۱۳۵۳ بر فرض عدم نسخ ناظر به مورد نیست.

نظریه شماره ۴

۹۲/۲/۲۲

۷/۳۱۹

شماره پرونده ۱۴۵-۹/۱-۹۲

سوال- چنانچه قاضی دادگاه عمومی حقوقی شهرستان فاقد دادگاه خانواده متاهل نباشد آیا صلاحیت رسیدگی به دعاوی خانوادگی را دارد یا خیر؟ و نسبت به پرونده‌های جریانی چه تکلیفی دارد؟ ضمناً در صورت امکان قبول زحمت فرموده و علاوه بر ارسال پاسخ سوال از طریق پست در جهت تسریع به لحاظ اهمیت موضوع از طریق دستگاه نامبر به شماره ۰۸۱۲-۳۲۴۶۹۱۵ نیز اقدام گردد.

پاسخ- با توجه به مهلت تعیین شده در ماده ۱ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۱، برای تشکیل دادگاه خانواده و صراحت تبصره های ماده مرقوم به تکلیف دادگاههای عمومی و بخش به رسیدگی به امور و دعاوی خانوادگی تا زمان تشکیل دادگاه خانواده، دادگاههای مذکور کما فی السابق تا زمان تشکیل باید به رسیدگی به دعاوی خانواده ادامه دهند.

قید لزوم رعایت تشریفات مربوط به تشکیل دادگاه خانواده مذکور در بندهای یاد شده ناظر به مقررات

شکلی تشکیل محکمه نیست والا نقض غرض قانونگذار مبنی بر تعطیل شدن رسیدگی به دعاوی خانواده لازم می آید.

نظریه شماره ۵

۹۲/۲/۲۴

۷/۳۳۶

۹۲-۹/۱-۱۱۶

سوال- با نظر به مواد ۲۲، ۲۳، ۴۴ قانون حمایت مصوب ۱۳۹۱ در صورتی که مردی بدون اجازه و حکم دادگاه همسر دوم اختیار کند و عقد آنها عادی باشد و زوج یا زوجه دوم از دادگاه تقاضا کند که ثبت شود،

- ۱- آیا قید همسر اول نیز به عنوان خواننده دیگر دعوا جهت رعایت شرایط ماده ۲۳ ضرورت دارد/
- ۲- با نظر به ماده ۴۴ قانون مذکور چنانچه شرایط ماده ۲۳ این قانون فراهم نشود آیا دادگاه دعوی رارد می کند و ازدواج دوم ثبت نخواهد شد؟
- ۳- آیا اینکه خواهان زوج یا زوجه دوم باشد و علم و اطلاع همسر دوم تاثیری در تصمیم دادگاه دارد/.

پاسخ- مفاد ماده ۵۶ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۱ حاکی از لزوم اخذ حکم دادگاه درمورد تجویز ازدواج مجدد برای ثبت آن می باشد بنا به مراتب فوق چنانچه مردی بدون رعایت مفاد قانون صدرالاشاره وبدون اجازه دادگاه مبادرت به ازدواج مجدد نماید، دادگاه خانواده مجوز قانونی برای صدور رأی درخصوص ثبت ازدواج مجدد ندارد و برابرماده ۵۸ قانون حمایت خانواده مصوب ۹۱/۱۲/۱ که ماده ۱۶ و قسمت اول ماده ۱۷ قانون حمایت خانواده مصوب ۵۳/۱۱/۱۵ را نسخ ننموده وهمچنان به اعتبار وقوت خود باقی هستند، چنانچه مردی پیش از ازدواج مجدد، طی دادخواستی اجازه آن را از دادگاه خانواده خواستار شود، با عنایت به قسمت اول ماده ۱۷ قانون اخیرالذکری باید اسامی زوجه یا زوجه های قبلی در دادخواست به عنوان خواننده یا خواندگان قید گردند و دادخواست و ضمائم نیز به آنان ابلاغ گردد ولیکن چنانچه مردوزنی بدون اخذ حکم اجازه ازدواج مجدد مبادرت به این

کار(ازدواج مجدد) نمایند وهریک از آنان ثبت آن را خواستار شوند در اینصورت نیازی نیست که زوجه یا زوجه های قبلی در دادخواست به عنوان خوانده یا خواندگان قید گردند. اما در خصوص شرایط لازم برای صدور حکم اجازه ازدواج مجدد، همانطور که اشاره گردید چون به موجب ماده ۵۸ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱، ماده ۱۶ و قسمت اول ماده ۱۷ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۵۳ همچنان به اعتبار خود باقی است لذا در صورت تحقق هر یک از موارد مصرح در ماده ۱۶ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۵۳، دادگاه خانواده می تواند به زوج اجازه ازدواج مجدد دهد.

ضمناً آنچه که در ماده ۲۳ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ و تبصره آن جهت ثبت نکاح آمده (اخذ گواهی های سلامت مربوطه از زوجین) تکلیفی است که قانونگذار بر عهده دفاتر اسناد رسمی گذاشته و ورود دادگاه در رسیدگی به خواسته اجازه ازدواج مجدد نسبت به مفاد ماده اخیرالذکر لزومی ندارد.

نظریه شماره ۶

۹۲/۲/۱۸

۷/۲۹۵

۹۲-۹/۱-۱۰۶

سوال- تکلیف محاکم در رابطه با جرم بودن یا نبودن اعمال موصوف و مستند قانونی جهت محکومیت افراد در حال حاضر چیست؟

پاسخ- با توجه به نسخ صریح مواد ۶۴۲-۶۴۵ و ۶۴۶ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ طبق بند ۹ ماده ۵۸ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ و نظر به اینکه قانون مجازات اسلامی اخیرالتصویب هم تاکنون قدرت اجرایی پیدا ننموده و توجهاً به ماده ۲ قانون مدنی قابل استناد نیست لذا طبق اصل قانونی بودن جرم و مجازات که در اصل ۳۶ قانون اساسی و ماده ۲ قانون مجازات اسلامی آمده، تا لازم الاجراء شدن قانون مجازات اسلامی اخیرالتصویب نمی توان برای جرائم مندرج در ماده ۴۹ و به بعد قانون حمایت خانواده مجازاتی تعیین نمود.

نظریه شماره ۷

۹۲/۲/۱۵

۷/۲۷۵

شماره پرونده ۸۹-۹/۲-۹۲

سوال- اگر متقاضی طلاق زوجه باشد لکن این تقاضا به خاطر سوء رفتار و سوء معاشرت و تخلف زوج از شروط مندرج در عقد نامه باشد به طوریکه زوجه نتواند زندگی مشترک متعارف را ادامه دهد و مجبور باشد برای رهایی از گرفتاری و بدبختی بیشتر تقاضای طلاق نماید آیا در این صورت حق-الزحمه کارهای خارج از وظایف همسرداری و همینطور نحله به زوجه تعلق می گیرد یا خیر و مفهوم جمله «... و نیز تقاضای طلاق ناشی از تخلف زن از وظایف همسری با سوء اخلاق و رفتار وی نباشد» چیست؟

پاسخ- در مورد «اجرت المثل» طبق ماده ۲۹ قانون حمایت خانواده مصوب ۹۱/۱۲/۱۰، اجرت المثل ایام زوجیت بر اساس تبصره ماده ۳۳۶ قانون مدنی و «نحله» با توجه به بند ۸ ماده ۵۸ قانون حمایت خانواده مصوب ۹۱ ناظر بر بند (ب) تبصره ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق مصوب ۷۰ تعیین می گردد و تعیین آنها ربطی به نحوه رفتار زوجه و نحوه درخواست اعم از اینکه از طرف زوج باشد یا زوجه ندارد.

نظریه شماره ۸

۹۲/۲/۲۴

۷/۳۳۸

۹۲-۹/۱-۱۶۶

سوال- قانون حمایت خانواده مصوب ۹۱/۱۲/۱ مجلس شورای اسلامی که در تاریخ ۹۱/۱۲/۹ به تایید شورای نگهبان رسیده در مورخ ۹۲/۱/۲۲ در روزنامه رسمی کشور منتشر گردیده است و لذا از تاریخ ۹۲/۲/۶ لازم-الاجرا خواهد بود حال آنکه مواردی از ابهام و نقص در آن وجود دارد که عملاً اجرای آن را با مشکل مواجه خواهد نمود با ذکر آن موارد به شرح ذیل خواهشمند است نظر مشورتی خود را به

این معاونت اعلام فرمائید.

۱- در ماده ۲ این قانون آمده است دادگاه خانواده با حضور رئیس یا دادرس علی البدل و قاضی مشاور زن تشکیل می گردد قاضی مشاور باید...

تبصره: قوه قضائیه موظف است ظرف پنج سال به تامین قاضی مشاور زن برای کلیه دادگاه-های خانواده اقدام نماید و در این مدت می تواند از فاضی مشاور مرد که واجد شرایط تصدی دادگاه خانواده می باشد استفاده کند.

اولا به نظرمی رسد در شرایط فعلی شمار قضات زن به اندازه ای نیست که بتواند نیاز دادگاه-های خانواده کشور را مرتفع نماید ثانيا قاضی مشاور مرد واجد چه شرایط و خصوصیتی است؟ و در صورتی که منظور هر یک از قضات مرد می باشد که واجد شرایط تصدی دادگاه خانواده باشد ممکن است جملگی آنان تمایل به انجام وظیفه در این دادگاه آن هم در سمت مشاور نداشته باشد در این حالت تکلیف قاضی رسیدگی کننده به پرونده های مورد رسیدگی در این دادگاه چیست؟

۲- در مواد ۴۹ الی ۵۶ این قانون قاضی برای صدور حکم به مجازات جرایم موضوع آن مواد به لایحه قانون مجازات اسلامی جدید ارجاع داده شده است.

این درحالی است که قانون اخیرالذکر تاکنون مراحل نهایی تصویب خود را طی نکرده تکلیف قاضی رسیدگی کننده به این جرایم مشخص نمی باشد.

پاسخ ۱- اولاً- ثانياً- دادگاه های خانواده موضوع ماده یک قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۱ هنوز تشکیل نشده است و دادگاه های خانواده کنونی که شعبی ازدادگاه های عمومی حقوقی هستند و براساس قانون اختصاص تعدادی ازدادگاه های موجود به دادگاه های موضوع اصل بیست و یکم (۲۱) قانون اساسی مصوب ۱۳۶۵/۵/۸ ایجاد شده اند به موجب بند ۱۰ ماده ۵۸ قانون حمایت خانواده ۱۳۹۱/۱۲/۱ به تدریج منحل خواهند شد، بنابراین دادگاه های خانواده که براساس قانون جدید ایجاد می شود شعبی از دادگاه های عمومی نبوده و مستقلاً تشکیل می شود و تشکیل آن پس از تصویب آئین نامه اجرایی قانون و پیش بینی تشکیلات مربوط توسط ریاست محترم قوه قضائیه امکان پذیر است.

ثانیاً- پس از تشکیل دادگاه های خانواده موضوع ماده ۱ قانون حمایت خانواده (مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۱) به نظرمی رسد گرچه صدر ماده ۲ تشکیل این دادگاه را مستلزم حضور قاضی مشاورزن دانسته است اما تبصره این ماده استثنایی بر متن می باشد که براساس آن ظرف ۵ سال قوه قضاییه باید قاضی مشاورزن را برای کلیه دادگاه های خانواده تأمین کند ودر ادامه این تبصره مقرر شده است " در این مدت می تواند از قاضی مشاور مرد که واجد شرایط تصدی دادگاه خانواده باشد استفاده کند" به کاربردن کلمه " می تواند" حاکی از اختیار قوه قضاییه است بنابراین مادام که قاضی مشاورزن (ظرف ۵ سال) به تعداد کافی تأمین نشده است، قوه قضاییه مکلف نیست الزاماً از قاضی مشاور مرد استفاده نماید بلکه قانونگذار با آگاهی از مشکلات قوه قضاییه در تأمین قاضی مشاور مرد، این امر را الزامی ننموده است، در نتیجه در طول این ۵ سال امکان تشکیل دادگاه های خانواده بدون قاضی مشاور زن و مرد وجود خواهد داشت.

۲- با توجه به نسخ صریح مواد ۴۲ و ۴۵ و ۶۴ و ۶۶ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵/۳/۲ طبق بند ۹ ماده ۵۸ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ و نظر به اینکه قانون مجازات اسلامی اخیر التصویب هم تاکنون قدرت اجرایی پیدا ننموده است طبق ماده ۲ قانون مدنی قابل استناد نیست لذا با توجه به اصل قانونی بودن جرم و مجازات که در اصل ۳۶ قانون اساسی و ماده ۲ قانون مجازات اسلامی آمده است، تا لازم الاجراء شدن قانون مجازات اسلامی اخیر التصویب نمی توان برای جرائم مندرج در ماده ۴۹ و مواد بعدی قانون حمایت خانواده مجازاتی تعیین نمود.

نظریه شماره ۹

۹۲/۲/۱۴

۷/۲۵۲

۹۲-۹/۱-۱۰۴

سوال- نظر به اینکه به موجب تبصره ۲ ماده ۱ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۱۹ رسیدگی به دعاوی راجع به اصل نکاح و انحلال آن در حوزه های قضایی که دادگاه خانواده تشکیل نشده باشد در صلاحیت دادگاه خانواده نزدیکترین حوزه قضایی می باشد آیا دعاوی مربوط به گواهی عدم امکان سازش به دلیل عسر و حرج یا توافقی یا وکالتی نیز شامل این مورد می باشد و در بخش هایی که

دادگاه خانواده تشکیل نشده باشد آیا امکان رسیدگی به دعاوی مذکور وجود دارد یا خیر؟.

پاسخ- کلمه « اصل » مذکور در تبصره ۲ ماده ۱ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۱ به توجه به سابقه قانونگذاری علاوه بر نکاح ؛ ناظر بر اصل انحلال نکاح نیز می باشد.

منظور از دعاوی اصل انحلال نکاح، دعاوی مربوط به صحت و یا بطلان طلاق یا فسخ نکاحی است که قبلاً واقع شده است. بنا به مراتب فوق در حوزه قضایی بخش هایی که دادگاه خانواده تشکیل شده است، دادگاه مستقر در آن حوزه با رعایت تشریفات مربوط و مقررات قانون صدرالاشاره به کلیه امور و دعاوی خانوادگی از جمله طلاق یک طرفه مطروحه از ناحیه زوجه و یا از ناحیه زوج و هم چنین طلاق توافقی رسیدگی می کند مگر دعاوی راجع به اصل نکاح و اصل انحلال آن اعم از اصل طلاق و فسخ نکاح.

نظریه شماره ۱۰

۹۲/۳/۸

۷/۹۲/۴۴۳

شماره پرونده ۹۲-۹/۱-۱۹۶

سوال- با عنایت به ماده ۵ قانون حمایت خانواده مصوب ۹۲/۱/۲۰ و با توجه به عدم صراحت در خصوص معافیت از پرداخت هزینه دادرسی و سایر هزینه ها که آیا نیازمند تقدیم دادخواست می باشد یا درخواست را اعلام ننموده است بین همکاران محترم در خصوص رعایت تشریفات قانون آیین دادرسی مدنی و قانون اعسار و بالعکس اینکه صرف درخواست از ناحیه هریک از اصحاب دعوا جهت احراز عدم تمکن مالی کفایت می کند اختلاف نظر پیش آمده است بنابراین خواهشمند است در خصوص سوالات مطروحه ذیل نظر آن اداره محترم را اعلام فرمائید:

الف- در خصوص ماده ۵ قانون حمایت خانواده آیا تقدیم دادخواست به همراه اصل موضوع خواسته مالی ضروری است یا خیر؟ و اگر ضروری است دادخواست اعسار باید به طرفیت چه کسی باشد (خوانده یا دادستان)؟

ب- آیا دادگاه به صرف درخواست با احراز مراتب می تواند خواهان را از پرداخت هزینه دادرسی معاف نماید یا خیر؟.

پاسخ- اجرای مفاد ماده ۵ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۱ که براساس آن هر یک از اصحاب دعوا ممکن است از پرداخت هزینه دادرسی، حق الزحمه کارشناسی، حق الزحمه داوری و سایر هزینه ها معاف یا پرداخت آنها به زمان اجرایی حکم موکول شود، به طور کلی خارج از شمول مقررات اعسار است و نیازمند هیچگونه تشریفات نمی باشد.

نظریه شماره ۱۱

۹۲/۳/۱۳

۷/۹۲/۴۷۹

۹۲-۹/۱۶-۲۳۴

سوال- با احترام با توجه به قانون حمایت خانواده مصوب ۹۱/۲/۱ و نظر به مواد ۱،۲،۴،۶،۷،۱۶ آن قانون و صلاحیت اختصاصی دادگاه خانواده در رسیدگی به دعاوی موضوع ماده ۴ و نیز کسب نظر قاضی مشاور زن و نیز فعالیت مراکز مشاوره خانوادگی در کنار دادگاههای خانواده و اهتمام ویژه مقنن در چگونگی رسیدگی به دعاوی خانوادگی و رعایت غبطه و مصلحت کودکان و نوجوانان در کلیه تصمیمات دادگاهها نظر آن مدیر کل محترم در خصوص صلاحیت شوراهای حل اختلاف در رسیدگی به دعاوی مالی خانوادگی در حد نصاب نظیر استرداد طلاجات و استرداد جهیزیه، مطالبه مهریه و نفقه زوجه با فرض اینکه تمکین و نشوز آن باید در دادگاه اثبات شود و مطالبه اجرت-المثل ایام زوجیت با فرض اینکه برابرماده ۲۹ قانون حمایت خانواده باید در دادگاه ضمن صدور حکم تکلیف مهریه، جهیزیه، نفقه زوجه و اطفال و اجرت-المثل را معین نماید مورد استدعا می باشد.

پاسخ- رسیدگی به دعاوی مالی موضوع ماده ۴ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۱ از جمله دعاوی استرداد طلاجات و جهیزیه، مطالبه مهریه و نفقه موضوع استعلام در صلاحیت اختصاصی دادگاه

خانواده است و شورای حل اختلاف صلاحیت رسیدگی به دعاوی مذکور را ندارد ولو اینکه از حیث مالی داخل در نصاب صلاحیت شوراهای مذکور باشد ولی شورایی تواند در دعاوی خانوادگی که از جمله دعاوی مدنی هستند در صورت تراضی طرفین برای صلح و سازش اقدام و نتیجه را جهت صدور گزارش اصلاحی به دادگاه خانواده ارسال نماید.

نظریه شماره ۱۲

۹۲/۳/۱۳

۷/۹۲/۴۷۷

۹۲-۹/۱-۱۷۶

- ۱- سوال- با توجه به تبصره دوم ماده یک آیا دعاوی طلاق دیگر در دادگاه بخش قابل طرح و رسیدگی می باشد یا خیر؟
- ۲- در ماده هشت منظور از (...سایر تشریفات آیین دادرسی مدنی...) چه می باشد؟
- ۳- با توجه به اینکه به موجب بند ۹ ماده ۵۸ ماده ۶۴۵ قانون مجازات اسلامی ملغی اعلام گردیده است و به موجب ماده ۵۳ قانون حمایت خانواده مجازات حبس تعزیری درجه شش را برای مجرم ترک اتفاق مقرر نموده است و این در حالی است که قانون جدید مجازات هنوز در روزنامه رسمی منتشر نشده است از تاریخ لازم الاجرا شدن قانون حمایت خانواده دادگاه برای مجرم ترک اتفاق می بایست چه مجازاتی را در نظر بگیرد؟.

پاسخ ۱- آنچه در تبصره ۲ ماده ۱ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۱ از صلاحیت رسیدگی دادگاههای عمومی مستقر در بخشها مستثنی شده، دعاوی راجع به اصل نکاح و انحلال آن است که شامل اختلاف در وجود و عدم علقه زوجیت است مثلاً چنانچه نکاح مسلم بوده و طلاق رجعی واقع شود ولی در اینکه « رجوع زوج با شرایط قانونی صورت گرفته یا نه » محل اختلاف زوجین باشد، این اختلاف مربوط به وجود و عدم علقه زوجیت است و دعوی راجع به اصل نکاح و انحلال آن می باشد بنابراین

درفرضی که نکاح مسلم است رسیدگی به درخواست طلاق توسط دادگاههای مستقر در بخش ها منع قانونی ندارد .

۲- همان طور که در تبصره ۱ ماده ۲۱ قانون شورای حل اختلاف مصوب ۱۳۸۷ نیز آمده است منظور از تشریفات آیین دادرسی مدنی مقررات ناظر به شرایط شکلی دادخواست، نحوه ابلاغ، تعیین اوقات رسیدگی، جلسه دادرسی و مانند آن است که تمامی این مقررات از « اصول اساسی دادرسی» نیست و باتوجه به ماده ۸ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۰ رعایت تشریفات مذکور در رسیدگی به دعاوی مربوط به صلاحیت دادگاه خانواده لازم نیست و به نظر می رسد که عدم رعایت تشریفات مذکور پس از اقامه دعوی، در مراحل دادرسی منظور مقنن بوده است و به همین علت در همین ماده تصریح شده که رسیدگی به دعاوی در دادگاه خانواده با تقدیم دادخواست انجام می شود.

۳- باتوجه به نسخ مواد ۶۴۲-۶۴۵ و ۶۴۶ قانون مجازات اسلامی طبق بند ۹ ماده ۵۸ قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ تا زمانی که قانون مجازات اسلامی اخیرالتصویب لازم الاجراء نشده است طبق اصل قانونی بودن جرم و مجازات که در اصل ۳۶ قانون اساسی و ماده ۲ قانون مجازات اسلامی آمده نمی توان برای جرائم مندرج در مواد ۴۹ به بعد قانون حمایت خانواده مجازاتی تعیین نمود.

موسسه حقوقی خوشیاران

WWW.KHOSHYARAN.COM